

דף קא.

עין משפט א.ב.

או"ח סימן שיג סעיף ג.

ג. ה. פתח העשוי לכניסה ויציאה באופן תדיר נועלים בו בשבת אפי' לא היה לו ציר מעולם והוא נגרר על הארץ, שאינו עושה בנעילתו מחיצה קבועה ^ה אלא עראי.

אבל אם הפתח אינו תדיר ואין להם ציר, וגם לא היה להם ציר מעולם אין נועלים בהם אלא א"כ יהיו גבוהים מן הארץ אפי' כל שהוא, שאז אינו נראה כבונה בנעילה זו.

עין משפט ג.

או"ח סימן שיג סעיף ד.

ד. ו. דלת העשויה מלוח אחד או שאין לה האסקופה התחתונה וכשפותחים אותה שומטין אותה ועוקרים אותה, אפי' יש לה ציר אין נועלים בה.

עין משפט ד.ה.

או"ח סימן תקב סעיף א.

א. א. אין מוציאין אש ביו"ט ^ו לא מן העצים ולא מן האבנים ולא מן

ה. ואינו נראה כמוסיף על הבנין קבע, לא כן בעשוי לפתוח ולנעול לעתים רחוקות נראה כמוסיף על בנין הקבע, אלא א"כ יהיו גבוהים מן הארץ אפי' כל שהוא.

ו. ממשנה ביצה ל"ג, והטעם משום דמוליד ביו"ט, וכתב הרמב"ם בריש פ"ד שלא הותר ביו"ט אלא להבעיר מאש מצויה אבל להמציא אש אסור כיון שאפשר להמציא אותה מערב יו"ט.

ז. וכתב המ"מ שם דאם עבר והוציא אש ביו"ט מותר להשתמש בה, והביאו דבריו הב"י והב"ח. מ"א ס"ק א', אבל הט"ז חולק ואסר גם התבשיל שנתבשל בו דדינו כמבשל בשבת, והא"ר והברכי יוסף כתבו לדחות דברי הט"ז. מ"ב אות ד', וכה"ח אות א'.

העפר ז ולא מן המים ח, ואין עושין פחמין ט ואין נופחין במפוח י בשפופרת, ונהגו היתר במפוח של בעלי בתים ע"י שינוי שמהפכן.

הגה: מותר לכסות האש בכלי ע"מ לשמור האש או בעפר מוכן אם אינו מכבה אותה כ, ודוקא לצורך יו"ט ראשון ל אבל לצורך יו"ט שני אסור מ.

א. ב. העושה מדורה ביו"ט כשהוא מסדר העצים אינו עושה אותם מסודרים זה על זה שנראה כבונה נ, אלא שופך העצים בעירכוב או עורך אותם בשינוי שמתחיל מלמעלה ואח"כ מניח עץ תחתיו וכן על

ז. קרקע קשה מרש"י ביצה ל"ג ע"א.

ח. שנותנים מים בכלי זכוכית לבנה ושם אותו בשמש וכשהשמש חם מאוד והזכוכית מוציאה שלהבת ומביאין נעורת ונוגעין בזכוכית והיא בוערת. כ"כ רש"י שם והר"ן. מ"א ס"ק ג'.

ו. וכן אסור להוציא האש מגפרורים, כך העלה בכתב סופר או"ח סי' ס"ז, וכן ברב פעלים ח"ב סי' כ"ח. וכה"ח אות ו'. וסיים שם דמותר ליגע בגפרורים ובגחלת בוערת וגם עומת ע"ש.

ט. כתב רש"י בביצה ל"ב ע"א משום שעושה כלי לצורפי זהב, והר"ן כתב הטעם משום מכבה. ב"י, ומ"א ס"ק ג'.

י. והוי כאומן שעושה מלאכה, כ"כ רש"י בביצה ל"ד ע"א. ומותר להגביה האש בגז לצורך אוכל נפש או לצורך אחר, אבל להנמיך הגז יש דעות בזה לצורך המאכל. ועיין במ"ב ס"ק י'. והמקילים יש להם על מי לסמוך. ובאור לציון כתב דיש להזהר ולהחמיר בזה.

כ. הגם שמוכרח הוא שיתכבה אם שמים עפר על הגחלים, י"ל דכאן אינו מוכרח שיכבה כיון דנעשה אפר על הגחלים למעלה ובא להוסיף עוד עפר כדי שישמרו הגחלים שלמטה.

ו. ומותר לכסות האש באופן שלא יהיה פסיק רישיה דאז אסור אפי' במתכוון בכיבוי לצורך אוכל נפש למחר, אבל כיבוי לצורך אוכל נפש בשביל תיקון האוכל ביו"ט אין איסור דהרי צולין בשר ע"ג גחלים ושם הכיבוי בשעת תיקון המאכל ומותר. וכמ"ש המ"א בסי' תק"ז ס"ק ח'. והיש"ש כתב דאפי' מכבהו מותר דדבר שאין מתכוון וגם מלאכה שאינה צריכה לגופה.

ל. כגון שמכסה בלילה האש לצורך מחר, ובשחרית לצורך הצהריים, אבל לא יכסה ביום לצורך הלילה שאח"כ.

מ. אפי' בשני ימים טובים של ר"ה שקדושה אחת הם אינו אלא להחמיר, אבל לא להקל. כה"ח אות י"ז.

נ. ואינו אסור אלא מדרבנן שגזרו על בנין עראי משום בנין קבוע, ורש"י בביצה דף ל"ג ע"א פירש דכל זה לר"י דס"ל דדבר שאינו מתכוון אסור, אבל לר"ש דס"ל מותר גם בדין זה מותר, אבל לדעת התוס' גם לר"ש אסור כיון שמתכוון כאן לעשות מה שהוא עושה, וכ"כ הרא"ש, וכך דעת השו"ע דס"ל כהרא"ש והתוס'.

ו. ואינו אסור אלא בצריך האויר שלמטה כעין קדירה, אבל בלא צריך האויר אין איסור בזה. וכ"כ הר"ן והרשב"א.

זה הדרך עד שמגיע למטה לארץ, וכן אוחז הקדירה ומכניס האבנים תחתיה, וכן המטה אוחז הקרש למעלה ומכניס הרגלים מתחתיו. גם ביצים לא יעמיד אותם כמו מגדל אלא ישנה ויתחיל מלמעלה למטה, וכן כל כיוצא בזה.

הגה: מותר להושיב שלחן שלנו על רגליו ואין בזה משום בנין. וי"א אפי' ביש לו דפנות המגיעות לארץ, כל זמן שלא צריך לאויר שתחתיו מותר.

עין משפט ו. או"ח סימן שנ סעיף א

א. יכול אדם לעמוד ברה"י ולהוציא ידו לרה"ה ומטלטל שם חפצים המותרים בטלטול **ב** שאינם צריכים לו **ג** ברה"י שעומד שם, ובלבד שלא יעבירם ד' אמות ברה"ה **ד** ולא חיישינן שמא יביאם אליו כיון שאינם צריכים לו במקום שעומד שם. וה"ה שמותר לעמוד ברה"ה וליטול המפתח מרה"י **ה** ולפתוח שם ברה"י **ו**, וכן לעמוד ברה"י ולפתוח שם ברה"ה.

ב. לא יעמוד ברה"י ויוציא ראשו לרה"ה וישתה שם או להיפך, אלא א"כ יכניס ראשו ורובו למקום שהוא שותה שם, מכיון שהוא צריך למים **ז** חוששין שמא יביאם אליו.

ג. מותר לעמוד ברה"י או ברה"ה ולשתות בכרמלית או להיפך **ח**.

- ס.** משנה עירובין צ"ח וכת"ק.
- ע.** ואפי' הם כלים נאים, מ"ב אות ב'.
- פ.** ואם העבירו ד' אמות ברה"ה חייב ואפי' הגביהו יותר מעשרה באויר ר"ה כיון שלבסוף הניחו על הארץ, רש"י ורמב"ם ותוס', מ"מ פ' י"ב הלכה י"ד. ומ"ב אות ב'.
- צ.** שמונח שם מכבר, ומיירי שאין איסור הוצאה במפתח כגון שהמפתח תחוב כבר במנועול מבפנים או שיש איצטבה מבחוץ ועשויה במחיצות כדין רה"י, מ"ב אות ג'.
- ק.** ולא חיישינן שיוציאו אצלו דמדוע יוציאו כיון שאין צריך לו בחוץ כלל.
- ר.** ואפי' המים נתונים בכלים שאינם נאים אסור לפי שהמים או האוכל או המלבושין צריכים לו במקומו, מ"ב אות ו'.
- ש.** דאין גוזרין גזירה לגזירה.

א. ד. יש מפרשים דחפצים הצריכים לו היינו כלים נאים שהוא צריך להם, אבל באינם נאים מותר^ה לשתות בהם אע"פ שלא הוציא ראשו ורובו, אלא שהושיט צוארו בלבד. ושאר טילטולים חוץ מכלי שתיה אפי' שהם כלים נאים מותר לטלטלם אם הוא לא צריך להם במקום שעומד שם, שלא גזרו אלא בכלים נאים ושותה בהם כיון שמקרבן לפיו.

דף קא:

עין משפט א. או"ח סימן שיש סעיף א

א. א. לוח או שאר דבר שסותמין בו החלון אפי' אינו קשור מותר לסתום בו בשבת החלון ולא אומרים שזה כמוסיף על הבנין^א, ובלבד שחשב^ב עליו מערב שבת לסתום בו החלון^ג.

א. ב. קנה שהתקין אותו להיות נועל בו הדלת א"צ שיקשור אותו בדלת^ד וכיון שדומה יותר לבנין מאשר דלת לחלון ע"כ לא מספיק בו מחשבה לבד אלא צריך שתיקן אותו לשם כך, ולרש"י צריך שיתקן אותו

ה. והעיקר כסברא הראשונה, א"ר ומ"ב. וא"כ יש להחמיר גם באינם נאים, וזה גם סתמא של מר"ן השו"ע.

א. שבת קכ"ה במשנה וכחכמים, וכדמפרש לה ר' אבא בשם רב כהנא שם. וה"ה פקק שעל הארובה שבגג מותר לסותמו דהוי כמוסיף על אהל עראי ומותר, מתוס' שם ומ"א ס"ק א'.

ו. בית שהיה בו מת אסור לסתום בשבת החלון שפונה לבית אחר כדי שיוכלו ליכנס שם הכהנים דהוי מתקן, ולומר לאינו יהודי לסותמו במחלוקת הדבר. ועיין בכה"ח אות ב'. ואפי' אין תורת כלי על לוח זה מותר לסתום בו החלון.

ב. אבל אם לא חשב עליו בעיניו קשור, ב"ח. וה"ה אם פקק בו פעם אחת לפני שבת אפי' שלא חשב עליו מותר לסתום בו בשבת. ואם הוא כלי אפי' שמלאכתו לאיסור אין צורך שום מחשבה דלצורך גופו מותר לטלטלו, כה"ח אות ז'.

ג. ודוקא בדבר שדרך לבטלו שם צריך חשב עליו, אבל דבר שאין דרך לבטלו שם לעולם כגון בגד וכיוצא מותר לסתום בו אפי' לא היה דעתו עליו מערב שבת, כ"כ הח"א כלל ט"ל אות ח'.

ד. הואיל ואינו מבטלו שם אלא עשוי להוציאו ולהכניסו תמיד אין בו משום בונה.

לשם כלי ה' שיהיה ג"כ ראוי לתשמיש כל שהוא.

הגה: וע"י שתיקן אותו לשם כך הוי ככלי שמלאכתו להיתר ומותר לטלטלו.

א. ג. יתד שתוחבין אותו למטה ונועלים בו הדלת כיון שזה דומה יותר לבנין צריך ג"כ שיהיה קשור לדלת מערב שבת ותיקנו לשם כך. ועיין בשו"ע סעיף א' כמה פרטים בענין זה.

ה. כאן שיש חשש משום בונה חשש לדעת רש"י, לא כן בסי' ש"ח סעיף יו"ד פסק כר"ת בלי חולק, ובעת הצורך יש להקל גם כאן כר"ת, כה"ח אות ט"ו.